

No: 924 – Mahreç İşareti

BOLU KARA KABAĞI

Tescil Ettiren

BOLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 29.12.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 11.10.2021 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 924
Tescil Tarihi	: 11.10.2021
Başvuru No	: C2020/448
Başvuru Tarihi	: 29.12.2020
Coğrafi İşaretin Adı	: Bolu Kara Kabağı
Ürün / Ürün Grubu	: Kabak / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Bolu Ticaret ve Sanayi Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Borazanlar Mahallesi D 100 Karayolu Caddesi No:42 BOLU
Coğrafi Sınırı	: Bolu ili
Kullanım Biçimi	: Bolu Kara Kabağı ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılamadığında, Bolu Kara Kabağı ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Bolu Kara Kabağı, Latince tür ismi *Cucurbita pepo* L. olan Bolu ilindeki sebze tarlalarında / bahçelerinde üretilir. Bolu Kara Kabağı; tek yıllık bir kültür sebzesidir. Bolu Kara Kabağı; hasat zamanı, olgunluk durumu, yetiştiricilik koşulları, iklim vb. etmenlere bağlı olarak sarı, turuncu, yeşil renk ve tonlarında üretilmesine karşın halk arasında alışla gelen adıyla “kara kabak” olarak bilinir. Ayrıca tüketicileri tarafından yeşil renkli yaz kabağı olarak da bilinirliği bulunur.

Bolu Kara Kabağının; karakteristik renk, tat, irilik gibi ayırt edici özellikleri; temelde Bolu ilinin coğrafi konumu, ılıman ve soğuk iklim özellikleri, ideal güneşlenme olanağı, bu kabağın üretim metodu ile belirtilen coğrafi sınırın derin, geçirgen, su tutma kabiliyeti iyi, organik ve mineral maddelerce zengin tınlı toprakları sayesinde sağlanır. Bolu Kara Kabağı, yetiştiricilik yönünden üretildiği coğrafi sınırın ılıman ve soğuk iklim koşullarına kolayca uyum sağlar.

Bitkisi ortalama 50 cm’den başlayarak tarlada / bahçede 4 metreye kadar uzanabilir. Bitki 50-100 cm’lik bir çap içinde toplu görünümündedir. Gövdesi otsu olmasına rağmen kuvvetlidir. Kesiti köşeli, başlangıçta yeşil iken zamanla açık yeşil / kahverengi bir görünüm alır. Gövdesi üzerinde sert dikenler ve tüyler bulunur. Yapraklar uzun bir sapla gövdeye bağlıdır. Yaprak saplarının üzeri boyuna çizgili, oluklu dikenli ve tüylüdür. Yaprak sapının orta kısmında derin bir kanal vardır. Yaprak sapının içi boş ve yuvarlaktır. Yapraklar oldukça büyük olup oval, beşgen ve kalp şeklindedir. Yapraklar parçalı ve dikenli olabilir. Yaprak kenarları dişlidir. Dişlerin ucu sivri veya küt olup küçükten büyüğe doğru bir değişim gösterir. Yaprak damarları alt kısımda belirgin olup yüzlerinde dikenler bulunur. Yaprakların alt ve üst yüzeyi tüylüdür.

Bolu Kara Kabağında, çiçekler ana gövde üzerindeki yaprak koltuklarında meydana gelir. Çiçekleri *monoecious* (tek evcikli) yani erkek ve dişi çiçekler aynı bitki üzerinde fakat ayrı ayrı yerlerde. Erkek çiçeklerin sapsız dişi çiçeklere oranla daha uzun ve incedir. Çiçekler yaprak koltuklarından tek veya 3-4 tanesi bir arada olacak şekilde gelişirler. Çiçeklerde çanak ve taç yapraklar dip kısımda birleşik uç kısımda beş parçalı ve uçları sivridir. Taç yapraklar perdeli yapıdadır. Çanak yapraklar yeşil taç yapraklar ise açık sarıdan koyu sarıya kadar değişen renklerde. Erkek çiçekte erkek organlar uzun sarı renklidir ve çiçek tozları birbirine yapışmıştır. Dişi çiçek sapı kısa, kalın ve köşelidir. Sap üzerinde meyve taslağı bulunur. Meyve taslağının uç kısmında ise çiçek yaprakları (çanak ve taç yapraklar) bunların ortasında ise 3-5 parçalı tepelik kısmı yer alır.

Bolu Kara Kabağı; kalın kabuklu ve sert etlidir. Sebze olarak değerlendirildiği normal hasat devrelerinde; üretim metoduna da bağlı olarak 10-25 cm uzunlukta ve 3-10 cm çapındadır. Ancak tohumluğa bırakıldığında; 30-50 cm uzunluğa ve 10-15 cm aralığında çapa sahip olabilir (Şekil-1).

Şekil-1. Bolu Kara Kabağı Örnek Görseli

Üretim Metodu:

Bolu Kara Kabağı Yetiştiriciliği ve Üretim Aşamaları

Bahçe Tesisi: Kabaklar havalar ısındıktan sonra esas yetiştirilme yerleri olan tarlaya ekildikleri veya dikildiklerinden, kabaktan önce bir ön kültür bitkisi (lahana, karnabahar, marul, ıspanak vb.) ile yetiştirilmeleri tavsiye edilir. İklim şartları ve üretim zamanı dikkate alınarak toprak işlenmesi yapılır. Ekim ve dikimden önce bir veya iki kez toprak işlenir. Tırmık geçilmek suretiyle tarla tesviye edilir. Takriben yılın nisan-mayıs aylarında ekim / dikim gerçekleştirilir. Toprak sıcaklığının 10-12 C° olduğunda ekim / dikim yapılması istenir. Dikimden sonra mutlaka can suyu verilir. Açıkta, örtü altı ve tünel şeklinde üretim yapılabilir. Daha çok açıkta yetiştiricilikte ocak usulü ocaklara ekim / dikim yapılır. Dekar başına ortalama 1 kg tohum kullanılır. 15-25 cm sıra arası ve 80-100 cm sıra üzeri ocaklara dikim gerçekleştirilir. Ocaklara yaklaşık bir avuç dolusu yanmış çiftlik / ahır gübrelili toprak konulur. Bu hazırlanan ocaklara 2-6 adet arasında kabak tohumları, yaklaşık 3 cm derinlikte olacak şekilde gömülür. Daha sonra seyreltme yapılır. Her ocakta genellikle bir veya iki fidan kalır. Kabaklar kol vermeye başlayınca çapalama yapılır ve boğaz doldurulur. İyi bir bakım, budama ve gübreleme ile fidanların kısa sürede ürün vermesi beklenir.

Toprak ve İklim İstekleri: Ürün; geçirgen, derin, su tutma kabiliyeti iyi, organik ve mineral maddelerce zengin tınlı topraklarda en iyi şekilde yetiştirilir. Bu özelliklerden yoksun topraklarda kabak yetiştirmek için gübreleme yapmak gereklidir. Yetiştiricilikte ılıman ve soğuk iklimler en ideal iklim koşullarıdır. Dikimde güney cepheler ve düşük rakımlı araziler daha çok tercih edilir.

Sulama: Mevsimsel şartlar ve iklim koşullarına göre sulamaya karar verilir. İlk meyveler görülünceye kadar bitkiye su vermekten kaçınılır. Ekolojik koşullar ve mevsim kurak giderse aşırıya kaçmamak şartıyla bitkilerin ihtiyacı nispetinde sulama yapılır. İlk meyveler görüldükten sonra sulama büyük önem taşır. Kabak bitkisi çok hızlı büyüdüğü için sulamayı oldukça sık aralıklarla ve mümkünse 3-4 gün aralıklar ile yapmak, bitkinin gelişmesi ve verimi açısından faydalı olur.

Çapalama: Doğrudan tohum ekimi yöntemi ile yapılan kabak yetiştiriciliğinde bitkiler toprak yüzeyine çıktıktan sonra 3-4 yapraklı olduklarında, yabancı otları ayıklamak ve toprağı havalandırmak amacıyla ilk çapa yapılır. İlk çapa işlemi sırasında bazı yetiştiriciler seyreltme işlemi de yapar. Bunun için her ocakta en iyi gelişen bir veya duruma göre iki bitki bırakılır. Birinci çapadan 2 veya 3 hafta sonra yağış ve yabancı ot durumuna göre ikinci çapa yapılır. Ekolojik koşullara ve bitki gelişimine bağlı olarak 2-3 hafta ara ile üçüncü ve istenirse dördüncü çapa da yapılabilir.

Gübreleme: Kabak bitkisi toprakta organik maddeleri fazla olmasından hoşlanır. Dekara 4-6 ton arasında yanmış çiftlik / ahır gübresi verilmesi tavsiye edilir. Bitkinin gelişmesi, meyvelerinin istenilen büyüklüğe ulaşabilmesi için toprakta yeterince organik maddeler bulunmalıdır. Gübrelemede; gübrelerin yarısı dikimle birlikte, kalanın yarısı bitkilerin çiçeklenmesinde, diğer yarısının da bundan 3 hafta sonra verilmesi uygun olur.

Ayrıca fosforlu gübrelerin dikimle birlikte verilmesi uygun olur. Azotlu gübreler çok kullanılmamalıdır. Dekara ortalama 25 kg amonyum sülfat ve / veya 30 kg süper fosfat ve / veya potasyum sülfat gübresi kullanılması tavsiye edilir.

Zirai Mücadele: Bitki zararlılarına ve hastalıklarına karşı ilgili mevzuata uygun bitki koruma ürünleri kullanılır. Yetiştiricilikte sağlıklı tohumların kullanılması, toprağın iyi işlenmesi, gerekirse ilaçlı mücadele ve / veya biyolojik mücadele yapılması ile hastalıklı bitkilerin ortamdaki uzaklaştırılması zirai mücadelenin etkin bir şekilde yapılmasını sağlayacak ana uygulamalardır.

Hasat: Hasat olgunluğuna gelmiş kabaklarda, yapraklarının sararıp kuruyuncaya kadar bekletilmesi istenir. En geç sonbahar sonuna kadar; don olayları başlamadan ve ürünlerin üzerine kırağı düşmeden kabakların toplanması tavsiye edilir. Bıçak yardımıyla elle hasat şeklinde kabaklar toplanır. Hasat zamanı; meyve kabuk renginin parlaklaşması ve meyve sapındaki tüylerin dökülmesiyle anlaşılır. Hasat edilirken ürünün zedelenmemesine, hasar görmemesine dikkat edilir.

Depolama ve Muhafaza Koşulları: Bolu Kara Kabağı; kalın kabuklu ve sert etli olduğundan normal adi depolarda muhafaza edilebilir. Ürünün; serin, kokulardan arı ve kuru ortamlarda depolanmasına ve muhafaza edilmesine dikkat edilir. Ancak esas olan hasattan sonra ürünün en kısa sürede tüketiciye arz edilmesidir. Depolamada kabaklar üst üste fazla istiflenmemelidir.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Belirtilen coğrafi sınırdaki uzun yıllardır üretilen, yetiştirilmesi ve hasadı emek isteyen Bolu Kara Kabağı bölgesinde bu ad ile ünlenmiştir. Bolu Kara Kabağının, yetiştiriciliği ve tüm üretim aşamaları, belirtilen coğrafi sınırdaki gerçekleştirilmelidir.

Denetleme:

Denetimler; Bolu Ticaret ve Sanayi Odası koordinatörlüğünde; Bolu Ticaret ve Sanayi Odası, Bolu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Bolu Belediyesinden birer üyenin katılımıyla en az 3 kişiden oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetim yılda en az bir kere yapılır. Şikâyet üzerine veya gerekli görülen hallerde ayrıca denetim yapılabilir. Yapılan denetimler; 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak her yıl düzenli olarak Bolu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna sunulur.

Denetim mercii, Bolu Kara Kabağı coğrafi işareti kullanım biçiminin uygunluğunu, ürünün hasadı, depolama ve muhafaza koşulları ile “Üretim Metodu” bölümünde belirtilen hususlara uygun üretim yapılıp yapılmadığını kontrol eder. Denetim sırasında tespit edilen uygunsuzluklar ile alınması gerekli tedbirler denetlenen ilgili kişi, kurum veya kuruluşa bildirilir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.